

195 Hærvejen ved Randbøl Kirke og Kong Rans Høj

Området indeholder flere lag af kulturspor lige fra oldtiden til nutiden, som har tilknytning til Hærvejen og viser, hvilken vigtig status den gamle nord syd gående handelsvej havde. Miljøet strækker sig fra Vejle Billund vejen vest om Vejle Å og ned syd for Randbøl Kirke. Hærvejssporet følger bakkekammen på toppen af den stejle skovklædte dalside ned mod Vejle Å. Her findes 14 fredede gravhøje, bl.a. højgruppen Firhøje (100 m), som ligger i et fredet hedearreal. Der er desuden registreret 19 overpløjede gravhøje.

Lige nord for Randbøl Kirke mødes to hærvejsspør. Randbøl Kirke er hvidkalket med romansk kor og skib og sengotisk tårn. På kirkegården ligger Kong Rans Høj, der er en anselig gravhøj. Landsbyen kendes fra o. 1330 og bestod i 1688 af tre gårde, hvoraf den ene er udflyttet efter udskiftningen 1787. Vestergård blev liggende i byen og ligeså gjorde den gamle kro, nu Randbølgård,

der ligger lige over for kirken. Kroen er en af mange hævejskroer, der vidner om den megen trafik på hævejsstrøget. Vest for Randbøl findes rester af jernbanedæmningen fra Vejle-Vandelbanen (1897-1957).

Sårbarhed: Kulturmiljøet er sårbart over for ændringer af arkitektur, veje og omgivelser. Gravhøje og jernbanedæmning er desuden sårbar over for terrænændringer og slørende beplantning.

Gravhøje syd for Randbølvej

Gravhøje nord for Randbølvej

Gravhøje syd for Randbølvej

Randbølgård

Randbøl kirke